

ΚΑΠΟΤΕ.... ΣΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ – Ο παπα-Θανάσης

Το να γράψει ή να πει κάποιος κάτι για τον παπα-Θανάση, τον παπά μας, ίσως φανεί κοινότυπο, γιατί όλοι γνωρίζουμε τη μοναδικότητα της προσωπικότητάς του. Όμως, κάτι σα χρέος ίσως δημιουργεί την ανάγκη για μια μικρή αναφορά σε αυτή τη βιβλική μορφή του χωριού μας, που όσοι ευτυχίσαμε να βρεθούμε έστω και λίγο κοντά της, μπορώ να πω με βεβαιότητα ότι καταφέραμε να γίνουμε ως άνθρωποι κάπως καλύτεροι. Δεν ήταν απλώς ένας καλλικέλαδος ιερέας και ευγενικός ως φυσιογνωμία άνθρωπος. Δεν ήταν μόνο ένας πιστός ταγμένος στον ιερό σκοπό του και συνάμα ένας κοινός θνητός και ικανότατος οικογενειάρχης. Ήταν το προσωποποιημένο όριο μεταξύ συμβατικότητας και αγιοσύνης.

Τον θυμάμαι να μας διδάσκει την Αγάπη εκείνα τα όμορφα σχολικά μας χρόνια σε κάποια μαθήματα κατηχητικού που για πολύ μικρό χρονικό διάστημα είχαν επιβληθεί, καθώς και για πολλά χρόνια

αργότερα στο τέλος κάθε κυριακάτικης λειτουργίας. Όμως, ως «και παπάς και ζευγάς» που λέει ο λαός μας, δεν ήταν δυνατό να αποδεσμευτεί από τα εγκόσμια και να ακολουθήσει το δρόμο του απομονωτισμού ή του αναχωρητισμού. Ήθελε κι αυτός σαν άνθρωπος να ζήσει λίγο πιο έξω από το θεάρεστο έργο που υπηρετούσε και αρκετές φορές έτυχε να πάρει το δρόμο για το τότε καφενείο του Μούρκου που μαζευόταν το απόγευμα όλος ο ανδρικός πληθυσμός. Και μονομιάς, μόλις η μαυροφορεμένη του φιγούρα γινόταν αντιληπτή, έπαυε κάθε καυγάς και κάθε «σταυρολόγημα».

Μέσα στο όλο αγάπη πρόσωπό του εύκολα μπορούσε να διακρίνει κανείς ένα έντονα σπινθηροβόλο βλέμμα, αυστηρό πολλές φορές και επικριτικό. Δε χρειαζόταν να πει τίποτε ο παπάς μας για να υποδείξει το κάθε φορά απαιτούμενο. Δε χρειαζόταν καν να οργισθεί και να εξομοιωθεί με τους υπολοίπους, μεγαλώνοντας έτσι την απόσταση από την οριογραμμή του θείου προορισμού του. Αν και κοινός θνητός, μπορούσε με ευχέρεια να κινείται μεταξύ των κόσμιων και των υπερκόσμιων. Κατάφερνε να δίνει μαθήματα αγωγής και ευσέβειας όχι μόνο με την ιδιότητά του ως ιερέας αλλά και με την ίδια του την προσωπικότητα. Γαλήνιος και ορθολογικός ή αυστηρά επικριτικός όταν οι περιστάσεις το απαιτούσαν, πάντα κανείς εκλάμβανε το πρέπον και το σωστό μέσα από το λόγο του ή το βλέμμα του.

Όνειρό του ήταν να γίνει παπάς στο χωριό μας και το κατάφερε. Και αν δεν είχαμε και θυμιατό, όπως προφανώς καλοκάγαθα θα ήθελε να τον πειράξει ο Παναγιώτης ο Κομπολός (σύμφωνα με κάποια περιγραφή του γιου του Αντώνη) και θυμιατό τελικά βρέθηκε και ολόκληρο εκκλησίασμα κατάφερε να σταθεί κοντά του ώστε να χαιρόμαστε για χρόνια ολόκληρα την κάθε γιορτή της Χριστιανοσύνης.

Μπορεί να δυσανασχετούσε κάποιες φορές με τα «φουστάνια» όπως αποκαλούσε τα ράσα του, αλλά όλοι γνωρίζουμε ότι τα αγάπησε και τα τίμησε όσο ελάχιστοι ιερείς. Μπορεί επίσης να κουράστηκε με τα χρόνια να εκτελεί τον ιερό σκοπό του, αλλά ποτέ δεν έπαψε να τον υπηρετεί. Μόνο στα βαθιά του γεράματα, όταν οι δυνάμεις του τον εγκατέλειψαν οριστικά, έχασε το χωριό το γλυκύτατο εκκλησιαστικό αηδόνι του.

Δεν είχανε ακόμη τελειώσει το Δημοτικό οι πιτσιρικάδες του χωριού όταν κάποιο απόγευμα παίζανε σουτάκια έξω από το σπίτι του Κώστα του Μερμίρη και κάποιος είχε κατεβάσει από τα νεύρα του όλα τα άγια. Σε λίγο αναπάντεχα ξεπροβάλει ο παπα-Θανάσης να ανηφορίζει από την εκκλησιά μας. Αυθόρμητα ο μικρός πάει και του φιλά με σεβασμό το χέρι. «Να μη βρίζεις καλό μου, δεν είναι σωστό!» τον παρατηρεί εκείνος καλοκάγαθα. «Δεν βρίζω παππού!». «Καλά, αλλά να μη ξαναβρίσεις» του ξαναλέει. Το να μη βρίζεις για τον ίδιο, πέραν της πρέπουσας συμπεριφοράς, σήμαινε και το να προσπαθείς να γίνεις καλύτερος άνθρωπος. Και αυτό, σε μεγάλο βαθμό νομίζω το πέτυχε.

Μπορεί να μην έχω καμιά ιδιαίτερη σχέση με τα Θεία πλην της παραδοσιακής, έτυχε όμως να βρεθώ σε πολλές εκκλησίες και πολλά μοναστήρια και ομολογώ ότι πουθενά δε συνάντησα τόσο καλλικέλαδη φωνή σαν του παπα-Θανάση. Και δε νομίζω η άποψη αυτή να είναι μεροληπτική, γιατί πολλές φορές θυμάμαι άλλους, ξένους με το χωριό μας που έτυχε να το επισκεφτούν κάποια Κυριακή και να βρεθούν στη Θεία Λειτουργία, να μας αποκαλούν τυχερούς που είχαμε ένα τέτοιο καλλικέλαδο παπά. Όμως αυτή η καλλιφωνία του δεν ήταν τελικά ανεξάρτητη με την ψυχή του και τον χαρακτήρα του. Αυτά την κάνανε τόσο ζεστή και γλυκιά και δίνανε αντίστοιχα την ίδια γλυκύτητα στο όμορφο πρόσωπό του.

Την απλότητα και ταπεινότητα του χαρακτήρα του παπά μας μπορεί εύκολα να διακρίνει κανείς με την είσοδό του στο κοιμητήριο του χωριού, όταν αντικρίσει τον ελάχιστο χώρο που ποτέ του ο ίδιος διαπραγματεύτηκε. Ούτε υπερβολές, ούτε καμιά διάθεση προβολής χαρακτηρίζει την ύστατη κατοικία του. Σεμνά και ισορροπημένα, συνεχίζει όμοιος προς ομοίους να συνυπάρχει αρμονικά με τους εκλιπόντες συγχωριανούς του. Άραγε να βλέπουν ακόμη εκείνο το χαρακτηριστικό επικριτικό βλέμμα του και να σταματούν την κάθε φιλονικία τους (γιατί ακόμη κι εκεί που βρίσκονται γνήσιοι Κανιανίτες θα παραμένουν) ή θα έχουν μάθει με το πέρασμα των χρόνων κάποια από τα τόσα που κάθε Κυριακή τους δίδασκε και δε θα χρειάζεται η οποιαδήποτε - έστω και οπτική - παρέμβαση;

Ας είναι όλοι τους αναπαυμένοι και αν όπως λένε οι ψυχές βλέπουνε και ακούνε, θα γνωρίζουν ότι και το έργο τους στην επίγεια ζωή τους αναγνωρίστηκε και οι ίδιοι αγαπηθήκανε και τιμήθηκαν από τους απογόνους τους όπως ακριβώς τους άξιζε. Και ανάμεσά τους, όσο ταπεινά και αν έδρασε εν ζωή ο παπα-Θανάσης, δεν μπορεί παρά να έχει την πρωτοκαθεδρία. Τουλάχιστον εκεί του αξίζει!

Συνεχίζεται.....